Címzett: Prof. Dr. Varga Zs. András Úr,
a Kúria Elnöke, e-mailben: international@birosag.hu

Szíves figyelmébe: Dr. Pecsenye Csaba Úrnak,
az Országos Bírói Tanács Elnöke, e-mailben: obt@birosag.hu

2025. szeptember 4.,
Brüsszel és Párizs

Tisztelt Varga Elnök Úr!

A 2025. május 28-án kelt, az ENCJ Irodájához 2025. május 29-én beérkezett levelére hivatkozva, szeretnénk megválaszolni az ENCJ kérdőívével kapcsolatban felvetett aggályait, amely a bírói függetlenséget vizsgálja.

Első aggálya a 8. kérdéshez kapcsolódó kérdéssorozatra vonatkozik: „Az elmúlt három évben nem megfelelő nyomás nehezedett rám, hogy egy ügyben vagy egy ügy egy részében meghatározott módon döntsek", valamint az ezt követő kérdésekre a nem megfelelő nyomásgyakorlás gyakoriságáról és az ilyen nyomásgyakorlást esetleg végző szereplőről. Különösen arra az eshetőségre mutat rá, hogy a válaszadók e kérdéssort úgy értelmezhetik, mintha a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) ítélkezési gyakorlatának követése „nyomásgyakorlás" lenne. Megjegyezzük, hogy a kérdés nem általában a nyomásgyakorlásról szól, hanem kifejezetten „a nem megfelelő nyomásgyakorlásról". Ez minden nyelvi változatban – így a magyarban is – egyértelmű. A kérdés megfogalmazása ezért olyan, hogy az nem foglalja magában a rendes kasszációs folyamatot. A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) ítélkezési gyakorlatának követésére vonatkozó kötelezettség az egyes joghatóságokban vagy közvetlenül az eljárási jogban rögzített szabályból, vagy a (vertikális) *stare decisis* doktrínájából ered. Az ENCJ álláspontja szerint nincs alapja annak a feltételezésnek, hogy egy ilyen kötelezettséget (amennyiben azt a magyar jog tartalmazza) az ENCJ kérdőívének válaszadói „nem megfelelő nyomásgyakorlásként" értelmeznének. Az ENCJ a 8. kérdéshez kapcsolódó kérdéssort semmilyen módon nem tekinti sugalmazó jellegűnek.

Felhívjuk továbbá a figyelmet, hogy az adott kérdésre válaszolók alacsony aránya és gyakorlati megfontolások miatt a 2025. évi kérdőív jelentésében csak a kérdéssor első két kérdésére adott válaszok kerültek közzétételre.

Második aggályával összefüggésben az ENCJ körültekintő óvintézkedéseket tett a többszöri kitöltés elkerülésére: blokkoltuk az azonos IP-címről történő ismételt kitöltés lehetőségét. A rendszerben a többszöri válaszadás lehetősége ki van kapcsolva, vagyis a kérdőív egy böngészőből vagy e-mail-címmel csak egy válasz benyújtását engedi. Bár az a kockázat, hogy több eszközzel többször is kitöltsék a kérdőívet, nem zárható ki teljesen, ezt ellensúlyozza a bírók anonimitásának biztosítására és a válaszaik őszinteségének előmozdítására irányuló szükséglet. Ráadásul a bírók hivatásuknál és

esküjüknél fogva a legmagasabb etikai normák – így az integritás – betartására kötelezettek; az ENCJ álláspontja szerint ezért inkább bizalmat érdemelnek, semmint gyanakvást.

Tájékoztatjuk továbbá, hogy a kérdőív módszertanát részletesen bemutatja az „ENCJ Jelentés az igazságszolgáltatás függetlenségéről, elszámoltathatóságáról és minőségéről, 2020–2021” című dokumentum.

Végezetül tájékoztatjuk, hogy a 2025. június 6-án, Rigában tartott ENCJ Közgyűlésen elfogadott jelentés az ENCJ végső értékelését tartalmazza a 2025. évi kérdőív eredményeiről.

Tisztelettel,

Madeleine Mathieu
az ENCJ elnöke